

разнообразни разисквания, отъ които сж се извличали добри поучения. Тия книгохранителници, или наречени въ Трѣвна съ името „Обща стая“, а отъ Пишурката — „Читалище“, сж само първообрази и начало на нашето родно читалище, но никога не сж били истинското ни читалище.

ЩО Е ЧИТАЛИЩЕ ?

Нека отговоримъ на този въпросъ, като дадемъ пълна дефиниция на това понятие и тогава ще ни стане ясно, защо не възприемаме изказаното мнение, че тия книгохранителници сж първитѣ наши читалища. Нашиятъ отговоръ е следния :

Българското народно читалище е преди всичко сдружение отъ люде, които сж си поставили високоблагородната задача да работятъ за духовното и материално благополучие на своитѣ членове и на обществото, кждето живѣятъ. Това сдружение има свой изработенъ и приетъ отъ членоветѣ му уставъ, по който се управлява.

За това, всѣко читалище, селско или градско, кждето и да е основано, трѣбва да има известенъ брой членове, люде, които да го съставляватъ, управляватъ и поддържатъ, и които да извършватъ тая голѣма и високополезна работа, съобразно единъ уставъ, който самитѣ членове на читалището сж приели въ своето събрание при основаването на читалището. Тази е сжществената страна на нашитѣ читалища, която ги прави самобитна рожба на епохата отъ нашето възраждане.

Навредъ въ чужбина има много библиотеки, читални, както и у насъ е имало книгохранителници, но тѣ не сж били народни читалища, защото не сж били организирани отъ група люде въ едно сдружение, съ опредѣлена програма, не се управляватъ и издържатъ, съгласно уставъ, приетъ отъ ограничени, опредѣленъ брой лица. Читалището не е само сборъ отъ книги, списания, вестници и др. книжовни произведения; то не е само читалня, достъпна за всички.

Налага ни се да направимъ разграничение въ понятията Библиотека и читалище. Библиотеката е нареденъ сборъ отъ книги, предназначени за публично или частно използване. Тя може да се издържа отъ публичната властъ или отъ нѣкоя фондация, но нейното прямо назначение е, да придобива и раздава книги за прочитъ. Народното читалище обгръща много по-голѣма сфера за работа: неговитѣ членове поддържатъ не само библиотека при читалището, но му възлагатъ още редъ културнопросвѣтни и стопански инициативи отъ интересъ за материалното и духовно напредване на мѣстнитѣ жители. Никжде въ земитѣ на българитѣ, преди нашето освобождение, не е имало читалище безъ сдружение на люде и безъ уставъ на това сдружение-читалище.

Макаръ Кръстю Ст. Пишурката да е назовалъ своята читалня въ училището, което е управлявалъ въ гр. Ломъ, съ името „читалище“, въ сжщностъ това не е било читалище. Тая негова „читалня“ е била организирана само отъ него и по-късно отъ неговъ приемникъ, но задъ нея не е имало сдружение отъ люде, което да я реди и управлява. Сжщото може да се каже и за „книгохранителницата“ или „общата стая“ въ гр. Трѣвна; и тамъ нѣмаме сдружение на люде, които да насочватъ